

YTRINGSFRIHET UNDER PRESS?

Klimabrølet | Legalize it! | Psykologers troverdighet

Klimabrølet

30. august ble «Skolestreik for klimaet» utvidet og etterfulgt av «Klimabrølet», en demonstrasjon der voksne, barn og ungdom deltok sammen for å markere misnøye med politikernes handlingsvegring i klimaspørsmålet.

Ingen av oss kan endre klimaet alene, og brøling foran offentlige bygg hjelper neppe i seg selv, men det bidrar til å synliggjøre at dette er tema som velgere er opptatt av. På sikt vil det bli svært vanskelig for politikerne å ignorere, og demonstrasjoner er et uttrykk for en folkevilje i demokratets og ytringsfrihetens ånd. Jo større gruppen er, og jo mer omfattende demonstrasjonene blir, jo vanskeligere blir det for makten å holde stand.

«Når mennesker med makt slutter å lytte til folk, er det på tide å bytte dem ut» sa Astrid Lindgren. Å bruke ytringsfriheten og stemmeretten sin er å beskytte demokratiet. Å påkalle ytringsvernet kan være det, men ikke alltid.

Legalize it!

Dette er verken en oppfordring til bruk, markedsføring eller reklame, og langt mindre pushing eller utilbørlig påvirkning av ungdom. Det er ikke som om Unge Venstre sier «use it, it's cool», «kjøp denne typen hasj» eller deler ut smaksprøver. Det er heller ikke politisk reklame i et politisk uavhengig nyhetsbrev. Det er et politisk standpunkt, et ønske om å løfte en debatt om hvorvidt lovverket (som politikere unektelig har som hovedoppgave å utforme) treffer på en formålstjenlig måte eller ikke.

At enkelte skoleledere synes budskapet er ubehagelig, gir dem ikke rett til å hindre UV i å bruke dette som valgkampmaterieell, stoppe dem i å fremme synspunkter i en skoledebatt, eller forvrengte fortolkningen av ytringsfrihet. Det gjør heller ikke opplæringsloven. Utdanningsminister Jan Tore Sanner har innsett dette, og gitt instruksjoner om at skolene tillater materiellet og diskusjonen om lovverket i skoledebattene rundt om i landet. Det er ikke det samme som å si at rusmidler er bra for deg (og det er det selvfølgelig ikke).

Likevel har flere skoleledere (mis)brukt sin makt til å stoppe UV som politisk aktør. En debatt i Tromsø ble avlyst som følge av at alle ungdomspartiene stilte seg bak ytringsfriheten, istedenfor foran skoleledere som la den under press.

Psykologers troverdighet

Psykologer kommer i mange varianter og nyanser, som resten av befolkningen. Noen er gode, andre ikke fullt så gode. Noen treffer deg godt med det de sier, mens andre ikke berøres i det hele tatt. Utdannelsen i seg selv gir kunnskap om menneskers fungering og om nødvendige forutsetninger for endring. Men det er likevel ingen grunn til å ta psykologens akademiske autoritet som et tegn på at personen med utdannelsen er mer tillitvekkende eller troverdig enn hvilke som helst andre. Det finnes psykologer som benekter kunnskap om både behandling og klimavitenskap, det finnes psykologer som tar med seg høyst uvitenskapelige og uetiske tilnærminger i behandling av andre, og det finnes medier som refererer til «psykologer» uten at dette er tilfelle.

Familieterapeut Terje Tilden, påpeker i psykologisk.no i mars 2017, at psykoterapeuters kunnskap er mindre verdt hvis den ikke presiseres. Det finnes psykologer som mener mye om mangt, og glemmer å sjekke ut om kunnskapen er nøytral, gyldig og viktig for mottakeren, og om den stemmer overens med virkeligheten. Sjekk ut og gjør din egen bedømmelse av om det psykologer sier er troverdig før du tar det med deg videre.

Den observante leser vil ha lagt merke til at referanser til relevante kunnskapskilder om bl.a. rusbruk i Nederland er utelatt. Akkurat i dette nummeret gjøres det med hensikt, fordi vi ønsker at leseren skal gjøres bevisst hvilken informasjon som kommer fra hvem. (Bildet til høyre er ikke det samme som i Listhaugs opprinnelige post, men illustrerer et poeng ifbm. ytringsfrihet/ytringsvern)

Om du ikke ønsker å motta nyhetsbrevet, skriv kodeord **AVMELD** og epostadressen din i [chatfeltet](#) på tankeverksted.no

En kunnskapsbasert ruspolitikk må nødvendigvis inneholde begrensninger på hva som er tillatt og ikke, men også et skadereduksjonsperspektiv. Det er sistnevnte som er en av hovedårsakene til at flere andre land har beveget seg i retning av legalisering, og enkelte har allerede gjennomført det i en årrekke. Kriminalisering og stigmatisering av brukere i seg selv har vist seg å ha større, negative sosiale konsekvenser enn bruken av cannabis. Det betyr ikke at cannabis ikke har skadevirkninger, men ut fra slik tenkning er det mye større grunn til å skjerpe alkohollovgevingen enn å la være å liberalisere cannabis.

Det er mulig å innvende at liberalisering av ett stoff vil føre til videre krav om videre liberalisering av tyngre stoffer. I Nederland, der cannabisbruk og -salg har vært tillatt og regulert i mange tiår allerede, har man betydelig mindre omfang av skadevirkninger fra tunge narkotiske stoffer som f.eks. ecstasy, amfetamin, kokain og heroin enn her hjemme. Videre kan det innvendes at med den alkoholkulturen vi har her på berget, vil nordmenn kanskje ikke håndtere legalisering av cannabis på samme, gode måte. Det blir vi i så fall nødt til å ta på vår egen kappe, men gir ikke desto mindre grunn til å stille spørsmålet om ruspolitikken og lovverket slik det er i dag fungerer optimalt.

Begrensningen i ytringsfrihet som UV har vært utsatt for, er imidlertid et eksempel på den versjonen av det vi *skal* kjempe mot. Dette dreier seg om ytringsfrihet under press. Ytringsvernet for folk som sprer hatefull, generaliserende og udokumentert propaganda med fordreining og unøyaktige fremstillinger, derimot... Heller la ungdommen utsettes for en skoledebatt om ruspolitikk i skolens regi, enn for uhemmede krenkelser og hatytringer på sosiale medier, eller hva?

[Norsk hasjdebatt har et skole\(leder\)problem](#) - Morgenbladet

[Myndighetene roter med narkotika](#) - Aftenposten

Sylvi Listhaug

29 August at 19:47 · 🌐

Enig?

